

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проєкту Програми економічного і соціального розвитку Слов'янської міської
територіальної громади на 2022 рік

1. Замовник стратегічної екологічної оцінки

Слов'янська міська військово-цивільна адміністрація Краматорського району Донецької області

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», проєкт Програми економічного і соціального розвитку Слов'янської міської територіальної громади на 2022 рік (далі – Програма) є документом державного планування місцевого рівня.

Програма визначає пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку територіальної громади у 2022 році та сукупність взаємоузгоджених завдань і заходів, що будуть реалізовуватися структурними підрозділами Слов'янської міської військово-цивільної адміністрації Краматорського району Донецької області, підприємствами, установами та організаціями щодо вирішення нагальних проблем та досягнення стратегічних цілей розвитку територіальної громади у 2022 році.

Головною метою Програми є – забезпечення розвитку територіальної, ефективне використання внутрішнього природно-ресурсного потенціалу, формування позитивного іміджу територіальної громади, забезпечення якості та загальної доступності публічних послуг, підвищення добробуту та стимулювання гармонійного розвитку населення.

Основні цілі (пріоритети) Програми:

1. Оновлена, конкурентоспроможна економіка.
2. Якість життя та людський розвиток.
3. Ефективне управління та безпека в умовах зовнішніх і внутрішніх викликів.
4. Екологічна безпека та збалансоване природокористування.

Програма розроблена на короткостроковий період і є плановим документом. Для забезпечення цілісності системи планування розвитку Слов'янської міської територіальної громади, Програма базуватиметься на положеннях міських програм. Заходи міських програм, увійшли як складові по кожному розділу Програми та враховані у прогнозних показниках на 2022 рік.

Програму розроблено з урахуванням завдань та положень інших документів державного планування, а саме:

- Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695;
- План заходів на 2021-2023 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 травня 2021 року № 497-р;
- Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року, затвердженої розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17 лютого 2020 року № 147/5-20;
- Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року;
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні, затверджений Президентом України від 21 травня 1997 року №280/97-ВР»;
- Закон України «Про військово-цивільні адміністрації» від 3 лютого 2015 року №141-VIII;
- Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», затверджений Президентом України від 26 березня 2000 року №1602-III;
- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», затверджений Президентом України від 28 лютого 2019 року №2697-VIII;
- Положення Стратегії державної екологічної політики України, на період до 2030 року;
- Національної стратегії управління відходами в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням КМУ від 8 листопада 2017 р. № 820-р;
- Регіональної програми формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 роки, затвердженої розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 19 березня 2019 року № 300/5-18;
- Регіональної цільової програми щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки, програму у новій редакції затвердженої розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 10 вересня 2020 року № 1007/5-20;
- Регіональної програми «Ліси Донеччини» на 2018-2022 роки (розпорядження голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 08.10.2018 1212/5-18;

- Регіональної програми моніторингу стану довкілля в Донецькій області; затвердженої розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 13.01.2020 № 20/5-20;
- Міжвідомчої регіональної програми «Екологічна просвіта та інформування для сталого розвитку Донеччини на 2020 – 2025 роки»; затвердженої розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 13.01.2020 № 21/5-20;
- Дані моніторингу стану довкілля, що здійснюється існуючими державними суб'єктами моніторингу довкілля на регіональному та місцевому рівні;
- Інші доступні джерела інформації.

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Для кожної з визначених стратегічних та оперативних цілей Програми розробляються завдання та заходи економічного і соціального розвитку Слов'янської міської територіальної громади. За кожною оперативною ціллю розробляється низка заходів і проєктів, серед яких можуть бути проєкти, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проєктів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

Головними екологічними проблемами, що мають відношення до Програми, є: забруднення атмосферного повітря, недостатнє відтворення водних ресурсів, аварійні скиди стічних вод у водні об'єкти, низький рівень озеленення міста.

Серед основних заходів, що мають безпосередній вплив на навколишнє середовище проєкту Програми, можна виділити:

- реконструкція очисних споруд;
- відновлення тролейбусного маршруту;
- встановлення водоохоронних зон навколо озер;
- благоустрій водойм з можливістю часткового їх використання в цілях рекреації і туризму;
- реконструкція аспіраційної системи в циклонах ЦН 15-1000-2УП (ТОВ "Донметсплав");
- реконструкція димососів ДН-11,2 (ТОВ "Донметсплав");

- капітальний і поточний ремонт системи вентиляції (КП "Словміськводоканал");
- контроль за ефективною роботою пило-газоочисної установки (ТОВ "Слов'янська сіль");
- ліквідація несанкціонованих звалищ;
- утилізація використаних батарейок і акумуляторів;
- придбання контейнерів для збору ТПВ;
- придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових відходів, відходів розчищення зелених насаджень;
- регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами.

Для досягнення цілей СЕО розділу «Охорона навколишнього природного середовища» Програми будуть зібрані та використані наступні вихідні дані.

4. Ймовірні наслідки

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації Програми. Зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких складових довкілля:

- атмосферне повітря;
- водні ресурси;
- відходи;
- земельні ресурси;
- ландшафт, біорізноманіття та рекреаційні зони;
- наслідки для здоров'я населення.

б) для територій з природоохоронним статусом

Під час здійснення СЕО ймовірні наслідки від об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до Програми, на території з природоохоронним статусом відсутні.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – відсутні.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо проєкт Програми не буде затверджено

Зважаючи на комплексність рішень проєкту Програми, що обумовлюється необхідністю виконання стратегічних цілей Програми, призначених для різних видів промислово-виробничої, соціальної, рекреаційної, комунікаційної діяльності, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень.

При впровадженні заходів Програми, у порівнянні із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення.

Оптимальним варіантом є затвердження запропонованого проекту Програми економічного і соціального розвитку на 2022 рік.

У контексті стратегічної екологічної оцінки проекту Програми будуть розглянуті два сценарії розвитку:

- оптимістичний, якої демонструє позитивну динаміку, яка можлива за умови успішної реалізації Програми;
- гіпотетичний «нульової», за яким не розробляється і не затверджується Програма, за яким більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для проведення стратегічної екологічної оцінки буде використана наступна інформація: доповіді про стан довкілля; статистична інформація; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; інша доступна інформація.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки будуть застосовані такі аналітичні методи: аналіз тенденцій, оцінка ймовірних наслідків відповідно до контрольного переліку, експертний аналіз.

Також будуть використані такі методи участі громадськості, як інформування, консультування, коментування, обговорення.

Основною метою прогнозу є оцінка можливої реакції навколишнього природного середовища на прямий чи опосередкований вплив людини, вирішення задач раціонального природокористування у відповідності з очікуваним станом природного середовища.

Всі методи прогнозування об'єднують у дві групи: логічні і формалізовані.

До логічних методів відносять методи індукції, дедукції, експертних оцінок, аналогії.

При відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу, використовують метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Формалізовані методи поділяють на статистичний, екстраполяції і моделювання.

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді.

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть використовуватись вищевказані методи, за допомогою яких будуть здійснюватися:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- оцінка впливу проекту Програми на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення;
- моніторинг фактичного впливу виконання заходів та проєктів Програми економічного і соціального розвитку Слов'янської міської територіальної громади на 2022 рік на довкілля.

Для підготовки звіту СЕО передбачається використовувати наступну інформацію:

- доповіді про стан довкілля;
- статистичну інформацію;
- інформація, яка включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проєкту ДДП;
- дані моніторингу стану довкілля;
- інша доступна інформація.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством.

Так, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища. Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;
- д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;

Також будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені Законом України «Про курорти» та іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами, а саме:

1. Виконання вимог Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища при розміщенні, проектуванні, будівництві, введенні в експлуатацію, експлуатації, консервації, споруд та інших об'єктів та яким встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог, в тому числі:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;
- д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

2. Заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на об'єкти тваринного світу під час провадження планованої діяльності, у відповідності до вимог статей 9, 37, 39, 40 Закону України «Про тваринний світ», в тому числі:

- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;
- недопустимість погіршення середовища існування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин;
- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;

- запобігання загибелі тварин під час здійснення виробничих процесів;
- охорону середовища існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- недоторканість ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу;
- розроблення і здійснення заходів, які будуть забезпечувати збереження шляхів міграції тварин.

3. Заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на здоров'я населення при здійсненні планованої діяльності у відповідності до вимог статті 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів, в тому числі:

- відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;
- радіаційної безпеки, відповідних санітарних правил, а також заходи встановлені нормами, іншими актами законодавства, що містять вимоги радіаційної безпеки.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Пропонується така структура Звіту із СЕО:

- 1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- 2) характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 3) характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;
- 6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Слов'янської міської територіальної громади на 2022 рік подаються до управління економічного та інвестиційного розвитку Слов'янської міської військово-цивільної адміністрації Краматорського району Донецької області.

Відповідальна особа: Скрипниченко С.П.

Зауваження та пропозиції подаються на електронну адресу: econom@slavrada.gov.ua

з темою листа «До заяви про визначення обсягу СЕО».

Строк подання зауважень і пропозицій становить не менш 15 днів з дня опублікування Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки до Програми, тобто

до 24 жовтня 2021 року (включно).

Пропозиції і зауваження, подані після встановленого терміну, не розглядаються.